

Net wanneer het lijkt alsof Mitch zijn leven een beetje op de rit krijgt, gaat het onverbiddelijk mis

Het altaar in de woonkamer van Carin ter herinnering aan haar zoon Mitch. HET ALTAAR IN DE WOONKAMER VAN CARIN TER HERINNERING AAN HAAR ZOON MITCH.
FOTO RON MAGIELSE/PIX4PROFS

Mitch wijt zijn kritieke medische conditie aan één ding: die verdraaide flakka. Hij gebruikte in zijn leven bergen cocaïne, speed en hennep en liters ghb. Als ervaringsdeskundige is hij echt wel wat gewend. Maar als hij eind 2022 kennismaakt met flakka, is hij er meteen compleet aan verslingerd, zoals zo veel verslaafden en met name ghb-gebruikers in West-Brabant. De superkrachtige én -verslavende designerdrug (zie kader) wordt de nieuwe 'hoofddrug' van Mitch en drijft zijn moeder tot wanhoop.

Kort voor zijn opname, zo vertelt Mitch in het ziekenhuisbed, heeft hij samen met een vriend dagenlang zwaar aan de flakka gezeten. Tot het helemaal fout ging en zijn lichaam instortte. Op de ic slaat de wanhoop nu toe. Mitch vraagt expert Alex van Dongen van verslavingszorgorganisatie Novadic-Kentron contact op te nemen met deze krant. Die publiceerde in 2021 een reportage over de falende opvang van dakloze drugsverslaafden, waarin Mitch en zijn wanhopige moeder - onder gefingeerde namen - ook aan het woord komen.

Ontsnapt aan de dood

Mitch wil de wereld nu waarschuwen voor de gevaren van flakka, maar het is ook een ultieme hulpvraag. Flakka is volgens hem gewoonweg 'te verleidelijk en verraderlijk' voor kwetsbare gebruikers, zoals hij. Je kunt er nou eenmaal niet van afblijven, want je wil steeds die high voelen, dagenlang. En dat kan, want het middel is legaal en goedkoop te verkrijgen, gewoon online en in de smartshop. Weliswaar met het opschrift 'Not for human consumption' (niet voor menselijke consumptie). Maar, heel subtiel, wel met glazen pipjes erbij om het te roken.

Het verhaal in de krant komt er uiteindelijk toch niet. Wonder boven wonder knapt Mitch namelijk snel op. Zijn organen zijn na amper twee weken intensieve medische zorg genoeg hersteld. Hij mag, ontsnapt aan de dood, weer naar huis.

Moeder Carin ziet de bui dan al hangen. „'O', riep ik meteen. 'Hij voelt zich nu beter. Dan raakt hij overmoedig. En dan begint hij weer.'” Niemand die het beter weet dan zij. Carins leven staat dan al meer dan tien jaar in het teken van de onvoorwaardelijke hulp aan haar verslaafde zoon. Hij zwerft over straat, op zoek naar drugs, slaapt in tentjes of onder de brug, mag zijn zoontje en dochtertje al jaren niet meer zien en pleegt zo veel (winkel)diefstallen om te overleven dat politie en rechters zijn gezicht wel kunnen dromen.

Drugs met de paplepel ingegoten

Mitch kampt met gedragsproblemen, persoonlijkheidsstoornissen en (jeugd)trauma's. Door verwanten kreeg hij op zeer jonge leeftijd de drugs al met de paplepel ingegoten, zegt Carin. Hij kicke in de loop der jaren meermaals af in klinieken. Maar even zo vaak greep hij terug naar de drugs. „Want ja, als er na de ontwenningskliniek geen intensieve begeleiding volgt, val je weer terug in je oude drugsnetwerk. Begint alles opnieuw.”

Het dwingt de radeloze moeder tot een frustrerende rondgang langs gemeenten, woonorganisaties, ggz-, verslavings- en andere zorginstellingen.

Maar die (hulp)instanties, zo weten deskundigen, hebben lang niet altijd de oplossing gereed voor mensen als Mitch: patiënten met een zeer complexe verslavings- en psychische (dubbel)problematiek. Ze kampen met lange wachtlijsten, mede door gebrek aan (wegbezuinigde) plaatsen voor langdurige, intensieve behandeling en voldoende deskundig, betrokken personeel. Ook schort het vaak aan de samenwerking tussen betrokken zorginstanties.

Het tijdstip lijkt te keren als Mitch er in slaagt om af te kicken van zijn ghb-verslaving en hij in september 2022 in Breda een appartement krijgt via Housing First. Carin: „Eindelijk onderdak, een warm bed en een nieuwe kans om van de drugs af te blijven. We waren zó blij. Hebben zijn appartementje ingericht en gingen elke week bij hem op bezoek. Het ging beter."

Alleen en in stilte gestorven

Het optimisme en de hoop duren amper drie maanden: „Toen mijn zus en ik begin december cadeautjes wilden brengen voor zijn verjaardag, kregen we hem niet wakker. Mitch was buiten kennis en zat weer helemaal in zijn ghb-gebruik. Die kerst was hij nog bij ons, maar toen ging het snel achteruit. Hij vroeg weer zo veel geld en aandacht. Ik kreeg hartklachten van de stress en moest regelmatig een time-out nemen."

Mitch verblijft in de maanden daarna in het weekeinde vaak bij Carin en haar partner Cees. Maar op zaterdag 12 augustus, acht dagen na zijn optimistische gesprek op de bank met Carin, komt hij niet opdagen, zonder afmelding. Merkwaardig. „Cees zag ook dat hij al 24 uur niet online was geweest. Niet zijn gewoonte. Maar ik was niet echt ongerust, we hadden die vrijdag immers nog gebeeldbeld. Ik was zelfs een beetje boos toen hij niet kwam en zei: 'Hij ziet maar!'"

Als Mitch zondagmorgen nog niks van zich laat horen, rijden Carin en Cees toch maar even naar zijn flatje in Breda. De voordeur zit van binnen op slot en Mitch reageert niet als ze zijn naam roepen. Twee gewaarschuwde politieagenten draaien de sleutel om en stappen de woning in. Carin: „Ze stonden snel weer buiten en zeiden: 'Ga niet naar binnen, zo wilt u uw zoon niet zien'."

De grote angst die moeder Carin jarenlang wakker hield, is waarheid geworden. De agenten hebben haar Mitch levenloos aangetroffen. Vermoedelijk is hij die vrijdag al gestorven. Alleen en in stilte, zonder dat artsen hem te hulp konden schieten of dat zijn moeder hem, zoals zo vaak, als reddende engel uit de penarie kon halen. Dit keer is de dood iedereen te vlug af.

Een half jaar na het overlijden houden verdriet en gemis Carin nog altijd in een stevige houdgreep. En er zijn frustraties, over de volgens haar zo vaak tekortschietende verslavings- en geestelijke zorg. Wat haar ook enorm dwarszit, is dat de exacte doodsoorzaak nooit is vastgesteld: „We weten alleen dat de huisarts geen verklaring voor een natuurlijke dood wilde afgeven en dat de forensisch arts later concludeerde dat het geen misdrijf was. Het schouwrapport krijg ik niet te zien, vanwege de Privacywet."

Maar was flakka wel echt de doodsoorzaak?

Carin wil per se weten waaraan haar zoon is bezweken. Een hoofdverdachte heeft ze al op het oog: flakka. „Hij had ook in de dagen voor zijn dood weer zwaar gebruikt, vooral flakka. Het kan haast niet anders dan dat dat een doorslaggevende rol heeft gespeeld."

Maar het staat dus niet definitief vast, want het is nooit onderzocht, niet door de GGD-arts, het ziekenhuis of de politie. „Toen we Mitch hadden aangetroffen, vroeg een van de hulpverleners me ter plaatse nog wel of we nader onderzoek naar het overlijden wilden. Ik was in shock en heb dat toen afgewimpeld. Daar heb ik achteraf veel spijt van. Maar dat hadden ze me op dat moment natuurlijk

ook nog niet moeten vragen. Tja, en nu is het te laat."De ontroostbare moeder vindt het een gemiste kans én een les. „Voor de medische wetenschap en verslavingszorg. Want op deze manier blijft flakka steeds buiten beeld als sluipmoordenaar, als verwoestende drug die het lichaam sloopt."

Politiewoordvoerder Willem van Hooijdonk bevestigt in zijn algemeenheid de gang van zaken: „Als er rond een overlijden geen verdachte omstandigheden zijn dan laat de politie in elk geval geen nader onderzoek instellen naar de doodsoorzaak. Dat is dan meer iets voor bijvoorbeeld de medische hoek."

'Ze moeten dat spul zo snel mogelijk verbieden'

Het overlijden van haar zoon houdt Carin nog elke dag bezig. Ze kijkt vaak vertederd naar zijn foto en de bloemen op een tafeltje in de huiskamer. „Het gaat al wat beter hoor, ik moet ook vooruit."

Maar er blijven zaken knagen. „Mitch wilde na zijn ziekenhuisopname dolgraag opgenomen worden voor langdurige, intensieve verslavingszorg. Maar bij Novadic-Kentron gingen ze niet akkoord. De behandelaar vond dat Mitch eerst motivatielessen moest volgen, zes stuks. Vlak voor zijn overlijden had hij net de eerste gehad. Ik beweer niet dat mijn zoon nog zou hebben geleefd als hij meteen was opgenomen, maar zo is hem wel zijn laatste kans ontnomen."

Wat Carin ook hoog blijft zitten is 'die vervloekte flakka'. Ze zucht: „Op de uitvaart kwamen de drugsvrienden van Mitch netjes afscheid nemen. Ze waren echt ontdaan en heel verdrietig. Maar weet je wat ze na de dienst hebben gedaan? Zijn ze bij een van die jongens thuis helemaal out gegaan van de flakka. Onvoorstelbaar... Ze moeten dat spul zo snel mogelijk verbieden."